

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Projektowanie nadwozi samochodów

Przedmiot

Kierunek studiów

Rok/semestr

Konstrukcja i eksploatacja środków transportu

1 / 1

Studia w zakresie (specjalność)

Profil studiów

Pojazdy samochodowe

ogólnoakademicki

Poziom studiów

Język oferowanego przedmiotu

drugiego stopnia

polski

Forma studiów

Wymagalność

stacjonarne

obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład

Laboratoria

Inne (np. online)

30

30

0

Ćwiczenia

Projekty/seminaria

0

0

Liczba punktów

4

Wykładowcy

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

dr inż. Marek Maciejewski,

email: marek.maciejewski@put.poznan.pl

tel. 61 665 22 26

Wydział Inżynierii Transportu

ul. Piotrowo 3, 60-965 Poznań

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu rysunku technicznego, konstrukcji maszyn, materiałoznawstwa, budowy samochodów oraz mechaniki ruchu samochodu. Znajomość podstawowych zasad projektowania i prowadzenia analiz wytrzymałościowych i trwałościowych. Umiejętność dostosowania procesu projektowego do realizowanego zadania, wyboru rozwiązań projektowych w zależności od wymagań i wyników analiz wytrzymałościowych oraz podstawowa umiejętność obsługi oprogramowania wspierającego projektowanie. Określanie hierarchii i harmonogramu zadań projektowych. Zdolność identyfikacji problemów konstrukcyjnych. Samodzielność.

Cel przedmiotu

Przekazanie studentom wiedzy dotyczącej wymagań stawianych nadwoziu samochodu w zakresie

obowiązujących przepisów i wymagań technicznych. Omówienie podstawowych elementów procesu projektowania: rozplanowanie przestrzenne pojazdu, stylizacja, statyka, stateczność i dynamika nadwozia, wytrzymałość zderzeniowa, minimalizacja masy, aerodynamika.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza

1. Zna zasady kształtowania formy nadwozia odpowiednio do rodzaju, wielkości i zadań pojazdu. 2. Posiada wiedzę na temat procesu projektowania nadwozi samochodów. 3. Zna metody obliczeniowe wykorzystywane przy projektowaniu nadwozi. 4. Zna sposoby prowadzenia testów doświadczalnych na modelach fizycznych i prototypach.

Umiejętności

1. Potrafi zaprojektować nadwozie pojazdu spełniające odpowiednie przepisy i wymagania funkcjonalne, geometryczne i mechaniczne. 2. Umie dobierać materiały konstrukcyjne i stawiać wymagania odnośnie ich własności. 3. Potrafi wybrać rozwiązania optymalne spośród wielu możliwości rozwiązań konstrukcyjnych. 4. Umie wykonać dokumentację projektu nadwozia.

Kompetencje społeczne

1. Potrafi samodzielnie definiować priorytety przy projektowaniu nadwozia. 2. Potrafi współpracować z osobami równoległe projektującymi inne układy samochodu. 3. Rozumie potrzebę stosowania rozwiązań zapewniających bezpieczeństwo ruchu i ochronę środowiska.

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Egzamin pisemny z materiału wykładowego, zaliczenie zajęć laboratoryjnych na podstawie dokumentacji z wykonanych zadań.

Treści programowe

Proces projektowania samochodu, oraz wyodrębnienie z niego procesu projektowania nadwozia.

Podstawowe wyzwanie: redukcja zużycia paliwa i emisji poprzez zmniejszenie masy pojazdu. Etapy procesu projektowania nadwozia. Zdefiniowanie cech funkcjonalnych samochodu i nadwozia. Wybór koncepcji nadwozia.

Zasady stylizacji i rozplanowania wnętrza samochodu - ocena rozwiązań i kryteria wyboru. Tworzenie wirtualnych (cyfrowych) projektów nadwozia.

Schemat procesu projektowania nadwozia wraz z omówieniem najważniejszych elementów składowych. Przegląd materiałów i technologii stosowanych do wytwarzania nadwozi. Omówienie zagadnień: kształtowanie własności materiałowych, metody formowania półfabrykatów, techniki łączenia materiałów, uwzględnienie recyklingu. Studium redukcji masy oraz połączenia wymagań funkcjonalnych i konstrukcyjnych.

Przeprowadzenie wirtualnych analiz (symulacji) wytrzymałościowych w zakresie statyki, stateczności i dynamiki nadwozia. Weryfikacja konstrukcji z uwagi na: sztywność nadwozia na skręcanie i zginanie,

oraz wyznaczenie częstości i postaci własnych nadwozia. Przeprowadzenie symulacji w zakresie zderzeń pojazdów i ocena bezpieczeństwa biernego.

Wykonanie prototypu. Materiały, techniki wytwarzania i metody łączenia stosowane przy tworzeniu prototypów. Metody montażu i oceny poprawności wykonania prototypu. Przeprowadzenie eksperymentów na modelach fizycznych i prototypach w zakresie sztywności, drgań własnych i testów zderzeniowych. Kryteria oceny wyników badań doświadczalnych.

Aerodynamika nadwozia i jej znaczenie dla spełnienia stawianych przed konstrukcją pojazdu wymagań. Podstawowe wiadomości z zakresu oddziaływań aerodynamicznych (konwekcja i dyfuzja) i przepływów (ustalone i nieustalone). Wyjaśnienie znaczenia turbulencji. Omówienie oporu i docisku aerodynamicznego. Współczynniki oporu i unoszenia samochodów.

Rozważania nad aerodynamiką samochodu osobowego. Wpływ różnych parametrów nadwozia na opór aerodynamiczny. Aerodynamika samochodów ciężarowych. Rozwiązania redukujące opór aerodynamiczny. Aerodynamika cysterny, autobusu i samochodów dostawczych.

Aerodynamika samochodu sportowego. Znaczenie docisku aerodynamicznego i sposoby jego zwiększenia. Zastosowanie skrzydeł, dyfuzorów i generatorów wirów. Rozwiązania aerodynamiczne dla pojazdów FORMUŁA STUDENT. Aerodynamika samochodu wyścigowego (z odsłoniętymi i zakrytymi kołami). Optymalizacja rozkładu siły docisku na koła oraz środka ciśnienia.

Metody dydaktyczne

1. Wykład: prezentacja multimedialna. 2. Zajęcia laboratoryjne: tworzenie wirtualnych modeli nadwozi pojazdów, oraz ich dokumentacja.

Literatura

Podstawowa

1. Zieliński A.: Konstrukcja nadwozi samochodów osobowych i pochodnych, WKiŁ, 2008
2. Morello L., Rossini L. R., Pia G., Tonoli A.: The Automotive Body, Volume I: Components Design, Springer 2011
3. Morello L., Rossini L. R., Pia G., Tonoli A.: The Automotive Body, Volume II: System Design, Springer 2011
4. P.Geck, Automotive Lightweighting Using Advanced High-Strength Steels, SAE International 2014
5. J.Piechna, Podstawy aerodynamiki pojazdów, WKiŁ 2000

Uzupełniająca

1. R.H.Barnard, Road vehicle aerodynamic design, MechAero 2010
2. W.-H.Hucho, Aerodynamika samochodu, Od mechaniki przepływu do budowy pojazdu, WKiŁ 1988
3. J.Katz, Automotive aerodynamics, John Wiley & Sons 2016

4. T.Ch.Schuetz, Aerodynamics of road vehicles, SAE International 2016

5. J.Happian-Smith (ed.), An Introduction to Modern Vehicle Design, Butterworth-Heinemann 2002

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	110	4,0
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	60	2,2
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych, przygotowanie do egzaminu, wykonanie sprawozdań) ¹	50	1,8

¹ niepotrzebne skreślić lub dopisać inne czynności